

1303
82

Triju Izveigsmu Ordena
Doms

Valsts un ministru prezidents,
doms loc. Pasaules

1935 g.

- ord. I sk.
- ord. II sk. # 267.
- ord. III sk. # 940.
- ord. IV sk. # 1676.
- ord. V sk. # 2019.

Latv. PSR
Fonda Nr. 34e
Arh. Nr. 82

Latv. PSR
1303
Arh. Nr. 82

1

Valsts Prezidenta sekretariāts
saeims 1935 g. G. uol.
len. № 6492 akt. № 877

TRIJU ZVAIGŽŅU ORDEŅA DOMEI

No Ministru prezidenta ministra

193... g.

Nr.

Ordeņa domes lēmums:

192 . g. prot. №

Apbalvots ar ordeņa

..... šķiru.

Darbvedis

II šķ. - 2167.
III šķ. - 940.

10/11
Vārds, uzvārds un amats
vai nodarbošanās

Dzīves apraksts
(Valsts amatpersonai pieliekams dienesta
saraksts)

Prof. Dr. med. Jēkabs ALKSNIS

Sabiedriska darbiniece Eli-
zabete A l k s n i s .

2
Jēkabs, Atta dēls, A l k s n i s, Dr. med. Latv. Univ. profesors. Dzi-
mis 22. augustā 1870. g. Jau no gimnazista laikiem dzīvi interesējies par
mūsu tautas lietām. Studēdams Tērbatā no 1890-1895. g. medicīnu, sakarotais
un apstrādājis latviešu tautas medicīnu. Šis darbs publicēts 1893. g. vācu
valodā Tērbatas farmakoloģiskā institūta rakstos, IV sējumā. 1898. Latv.
biedrības zinību komisijas VIII rakstu krājumā publicējis pārpalikušos tau-
tas medicīnas materiālus. Abi šie darbi ir vienīgie mūsu tautas medicīnas
apstrādājumi un tādā kārtā papildina Kr. Barona un Lercha-Puška isa latvie-
šu gara mantas krājums. Par vācu darbu bija atzinīgas kritikas vācu un
krievu zinātniskos žurnālos. Tie plaši izlietoti prof. Plossa slavenā etno-
grafiskā un antropoloģiskā grāmatā: "Das Weib". Kā ārsts publicējis mūsu
presē vairākus rakstus par zinātniskiem un sabiedriskiem jautājumiem. No
1897-1909. g. kara ārsts kā bijušais stipendists. No 1903-1907. g. piekoman-
dēts Pēterpils kara medicīnas akadēmijai. Piedalījies krievu-japanu karā
un 1907. g. ieguvis Dr. med. gradu ar ievērojamu disertāciju par urētēru ķi-
rurgiju, kas tiek citēts arī krievu un vācu ķirurgiskās mācību grāmatās. No
1907-1914 dzīvojis Liepājā un 1909. g. izstājies no kara dienesta, lai va-
rētu nodoties latviešu tautas lietai. Atver Liepājā pirmo latviešu privāt-
klīniku; "Liepājas Atbalss" līdzizdevējs un rēdakcijas loceklis, 4 gadus
Liepājas pilsētas valdes loceklis, visu laiku Liepājas latviešu biedrības
priekšnieks un Liepājas Sv. Annas draudzes padomes priekšsēdētājs; organi-
zē līdz ar citiem Liepājā pirmo latviešu kredītbiedrību kā viņas padomes
priekšnieks. Šai laikmetā Liepājā norisinājas asas cīņas starp latviešu
pilsonību un konservatīviem vāciešiem un krieviem, kurās latvieši iekaroja
vienu pozīciju pēc otras. Alksnis izpilda vairākus latviešiem svarīgus
ūzdevumus pie gubernatora Nabokova un Pēterpils centrāliestādēs. Nem dzi-
vu līdzdalību abās Krievijas valsts domes vēlēšanās, sevišķi otrās, kopodams
Kurzemes latviešu spēkus. No 1914-1918 pasaules karā: divus gadus kopā
ar pulkvedi Briedi 25. divīzijā kā pārsienamā punkta galvenais ārsts un
ķirurgs, pārējos divus Vitebskā kā ķirurgiskā hospitāļa vadītājs. Vitebskā
vada arī bēglu lazareti un to visādi pabalsta, kamdēļ to denuncē pie gene-
rālgubernatora. Latviešu Nacionālās Padomes Vitebskas Nodaļas priekšnieks.
1918. g. reevakuejas uz Latviju, bet dabū 11 nedēļas pavadīt Daugavpilī, jo vā-
cu okupācijas varai denuncēts par latviešu patriotu un vāciešu pretinieku.
Kad viņam pēc lielām grūtībām izdodas pārklūt uz Liepāju, Kurzemes pārvald-
nieks fon Gosslers to grib iecelt Kurzemes Pārvaldē, bet viņš no piedāvā-
juma atsakas. Piedalās latviešu slepenās apspriedēs par valsts noorgani-

204
zēšanu, kaut gan vācieši tam piedraudējuši ar izsūtīšanu, ja novēros
kaut kādu rīcību pret vāciešiem. Ievēlēts par Liepājas domes locekli
un budžeta komisijas priekšnieku.

Kad Latvijas Pagaidu Valdība pārcēlās uz Liepāju, Alksnis viņas
darbiniekiem atvēra savu māju. No valdības iecelts par Apsardzības
ministrijas sanitārās daļas priekšnieku un noorganizējis ārstnieciskā
palīdzību Kurzemes garnizoniem un Baloža brigādei frontē, vadīdams
arī Liepājas pilsētas slimnīcu. Kopā ar savu sievu noorganizēja Liepā-
jas Sarkanā Krusta ar kara slimnīcu 60 gultām, kur bez algas strādāja
kā virsārsts un ķirurgs. Šī ir pirmā Latvijas kara slimnīca. Ārstēja
par velti karavīrus arī savā privātklīnikā. Līdz tam laikam mūsu ie-
vainotie ārstējās landvēra slimnīcās, kur pārzieta visādas grūtības un
nievājumus.

Kad landvērs un Niedra pārtrauca Pagaidu Valdības darbību un tā
pārgāja uz "Saratovu", atradās Baloža brigādes delegātos, kas Liepājā
uzturēja sakarus starp valdību un fronti, un uzņēma delegātus savā mā-
jā. Šai grūtā laikmetā glāba no vāciešiem vajātos valdībai uzticīgos
darbiniekus Sarkanā Krusta lazaretē un savā privātklīnikā, kur vācieši
neuzdrošinājās ielauzties. Ar slimību apliecībām, itin kā karavīriem,
jābrauc uz laukiem atveseloties, evakuēja tos uz Baloža brigādi. Kamēr
Pagaidu Valdība atradās uz "Saratova" un arī vēlāk Alksņu ģimene uz-
ņēma biežus reprezentācijas izdevumus: franču kolonela Diparkē misi-
ja, Amerikāņu bērnu palīdzības komitejas (Dr. Orbisona) darbinieki un
Amerikāņu Sarkanā Krusta pārstāvji bija pastāvīgi viesi un smēlās
visādas informācijas par latviešiem. Iznācās izpildīt arī Zviedrijas
bērnu draugu biedrības un Amerikāņu kvēkeru organizācijas uzdevumus
un uzņemt viņu delegātus.

Pēc Pagaidu Valdības aiziešanas uz Rīgu Alksnis palika Liepājā
par Lejas Kurzemes kara apgabala ārstu un Liepājas garnizona ārstu. Ar
Sarkanā Krusta 60 gultām vairs nepietika. Ar lielām grūtībām panāca
Liepājas garnizona lazarettes ierīkošanu. Kaut gan oficiāli bija tikai
100 gultas, bet gripas epidēmijas laikā iznāca ārstēt līdz 400 slim-
nieku. Laba daļa matraču un velas izgatavota Alksņu mājā no amerikāņu
produktu maisiem un citiem materiāliem.

Pateicoties Alksņa gādībai bermontiešu uzbrukuma laikā Liepājas
garnizons bija bagātīgi apgādāts pārsienāmiem materiāliem un varēja

3
pat izpalīdzēt Rīgai. Kauju laikā viņš neatlaidīgi strādāja kā ķī-
rurģis kara slimnīcā un privātklīnikā un apmeklēja arī garnizona laza-
reti un pārsienāmo punktu frontē. Par visu to saņēma virspavēlnieka
Baloža pateicību armijas pavēlē.

28. jūnijā 1920. g. viņu ievēlēja par Latvijas universitātes
ķirurgijas docentu un 10. martā 1924. g. paaugstināja par profesoru, uz-
dodot ķirurgiskās fakultātes klīnikas vadīšanu. Viņš publicējis kā-
dus 25 darbus ķirurgijā un urologijā. No viņa skolēniem viens jau
privātdocents, bet divi gatavo Dr. med. disertācijas. Arī skolēni pa-
spējuši publicēt kādus 76 darbus. No 1924. gada kopā ar Dr. med. Kaspar-
sonu rediģē "Latvijas Ārstu Žurnālu". Viņš vairākus gadus bijis
Medicīnas fakultātes sekretārs un devis iniciatīvu un pielicis lielas
pūles klīniku noorganizēšanā. Vairākus gadus bijis Latvijas univer-
sitātes padomes loceklis. 1921. g. bija Rīgas pilsētas valdes loceklis
un Veselības nodaļas vadītājs un pēc tam vēl vairākus gadus šīs noda-
ļas priekšnieka vietnieks.

4

Elīzabete Luīze, Jēkaba meita, A l k s n i s, dzimusi 13.februārī 1873.gadā. Jau kā jaunkundze un skolotāja ņēma dzīvu dalību Liepājas latviešu labdarības biedrībā. Pārņākuse ar savu vīru 1907.g.uz dzīvi Liepājā, viņa turpināja sabiedrisko darbību. Kā Liepājas latviešu biedrības priekšniece viņa sagādāja līdzekļus bērnu patversmes būvei un ar sekmēm,pārvarēdama visas materiālās grūtības,šo darbu veica. Pasaulē kara sākumā viņa kopdarbībā ar Liepājas intelligenci organizēja kareivju lazareti sava vīra privātklīnikā. Vitebskā kara laikā vadīja latviešu bēgļu bērnu un nespējnieku patversmes un pārtrauca šo darbu tikai zem lielinieku spiediena.

Pēc Latvijas valsts proklamēšanas, noorganizējoties Liepājas Sarkanam Krustam, tika ievēlēta par šīs iestādes priekšniecei. Ar viņas enerģiju un pūlēm apmēram 3 dienu laikā ierīkoja Sarkanā Krusta kara slimnīcu ar 60 gultām, lai tūlīt no vācu lazaretēm pārņemtu mūsu ievainotos. Viņa vadīja Latvijas bērnu nosūtīšanu atpūtai uz Zviedriju. Viņai ir lieli nopelni Liepājas garnizona lazaretē apgādāšanā ar matračiem un veļu,ko pa labai daļai izgatavoja viņas mājā no amerikāņu un latviešu sabiedrības dāvinātiem materiāliem. Vispār viņa ir daudz pūlējusēs mūsu karavīru apgādāšanā ar veļu un drēbēm.

Vispildītāki viņas darbība izcēlās laikmetā, kad bermontieši ielenca Liepāju. Šais grūtās dienās viņa personīgi vadīja mūsu karavīru ēdināšanu, atspirdzināšanu un apgādāšanu ar siltām drēbēm pozīcijās, nereti nokļūdama arī zem ienaidnieka lodēm. Kamēr pastāvēja Amerikāņu Bērnu palīdzības komitejas (zem Dr Orbisona vādības) Latvijā, viņa visu laiku bija šīs komitejas Kurzemes Nodaļas priekšniece, sekmīgi vadīdama 58 ēdinamo punktu darbību (nevien Liepājā, bet arī uz laukiem un mazās pilsētās). Šis darbs bija sarežģīts un atbildīgs; viņa vairākkārt apbraukāja punktus automobilī.

Vēlāk, kad nodibinājās Sieviešu palīdzības korpuss, viņa bija šīs organizācijas Liepājas nodaļas priekšniece un uzturēdama labus sakarus ar Amerikāņu Sarkanā Krusta darbiniekiem paspēja pievilkt Liepājas garnizonam, garnizona lazaretei un Sarkanā Krusta kara slimnīcai, kā arī Liepājas mazturīgiem iedzīvotājiem plašus materiālus pabalstus ar dažādām mantām. Viņa organizēja arī Imantas un Troickas pulku un citu mūsu armijas pulku saņemšanas un godināšanas svētkus Liepājā, kā arī piepalīdzēja ar mantām un padomiem ierīkot virsnieku un kareivju klubus. Rīgā ņēma vienmēr dalību Kalpaka bataljona un Tuberkulozes apkaņošanas biedrības sarīkojumos.

pusīgs nopelnu apraksts, par kādiem lūdz apbalvot un ordeņa šķira	Kādi vēl atzīmēti nopelni	Iesniedzēja atzinums
<p><i>K. Ulmanis</i></p>		<p>Paraksts <i>K. Ulmanis</i></p>

len. nr. 1384, 1385
nr. 877²⁶

6

A. god.

domes loceklim K. PAULUKA kungam,
Jelgavā.

15. martā. 1935g.
1975.

Valsts Prezidenta kunga uzdevumā, te klāt
pielikto vienu 4. šķiras ordeni un vienu zelta goda
zīmi nosūtām Jums izsniegšanai apbalvotiem sab.
darb. inž. Pēterim Godmanim un Augustei Martiņsonam
Viestura biedrības 10 g. svētkos 16. martā pl. 18
Jelgavā, Čakstes bulv. 10.

V. P. sekretārs.

Lapiņš
Darbvedis.

Kara Invalīdu palīdzības fondam,



R ī g ā,

P i l ī.

Nr I/·102. un I/ 116.

JELGAVAS VALSTS KURLMĒMO SKOLA

7

Vaists Prezidenta sekretariata
sapeims 1935 g. 14^{ma}
len. № 1385 sakt. № 877 26

TRIJU ZVAIGŽŅU ORDEŅA DOMEI

915
1935 g. 14. sakt. № 877

No domes loc Pauluma ministra

1935 g. _____
Nr. _____

Ordeņa domes lēmums:

Apsbalvot ar ordeņa IV šķirni

A. K. Usmiņš
K. Usmiņš
K. Usmiņš

J. Usmiņš
J. Usmiņš
K. Usmiņš

1676

70W

Vārds, uzvārds un amats vai nodarbošanās	Dzīves apraksts (Valsts amatpersonai pieliekams dienesta saraksts)	Vispusīgs nopelnu apraksts, par kādiem lūdz apbalvot un ordeņa šķira	Kādi vēl atzīmēti nopelni	Iesniedzēja slēdziens
<p>Peters Godmanis, Būvzinženieris</p>	<p>Deimis 1889. g. Emburges pagastā. Ārmeņu leģions, vidusskola, Jelgavā un Rīgas politehniskā institūta, kuru beidzis 1917. g. kā būvzinženieris. 1919. g. iekājis Ziemeļlatvijas armijā un pēc Rīgas ieņemšanas komandēts par Jelgavas apriņķa inženieri. 1922. g. ievēlēts par Jelgavas pilsoņu galvu. Tāpat kļuvis Zemnieku Savienības Jelgavas nodaļas un rajona valdes priekšsēdētājs. No Viestura savienības rīkotas āmas 1928. g. līdz šim laicam tās valdes loceklis un priekšnieka biedrs.</p>	<p>Viestura savienības pastāvīgam un veiksmīgam darbību pabalot, dāms gan materiāli, gan morāli, pie tam arī būdams jaunatnei priekšzīmīgs, valstiska - nacionāla virziena priekšnieks un iedvesmotājs, pēvajam savu norīmi pie jaunatnes caur savu plašo, daudzpusīgo sabiedrisko darbību, lūdz apbalvot ar ordeņa <u>IV šķiru</u>.</p>		<p>2</p> <p>Paraksts</p>

Ierosinātāja

Paraksts

P. Paulina

SELTA UN SUDRABA LEETU FABRIKA
PULKSTEŅU NOLIKTAWA NO ALPINA

Dibinata 1895. g.
Gegründet 1895.



UN
"UNION
HORLOGERE"



Vertreter
für
Riga u. Umgegend

ROBERT WALDMANN
LAGER von
BRILLIANTEN, GOLD u. SILBERWAREN,
KETTEN u. FOURNITUREN.



Leelumā
Masumā
En-gros
En-detail



MARIENSTRASSE N° 15.
MÜHLENSTRASSE ECKE
IM EIGENEN HAUSE.

RIGA, 25. oktobrī 1935. g.

Telephon N° 610.
Faxnum 89610

VERTRETER
DER
DEUTSCHEN UHREN-FABRIK
ACT.-GESELLSCHAFT.
ALLEINVERKAUF DER
ALPINA-UHREN

Valsts Prezidenta sekretariāta
saņemts 1935. g. 13. nov.
Ien. N° 7140 akt. N° 400 25

TRIJU ZVAIGŽŅU ORDEŅA DOMEI.

LŪGUMS.

Leipni lūdzu piešķirt manam ilggadīgam veikalvedim
Albertam Waldmanim, dzīv. Rīgā, Ēbelmuižas ielā
Nr. 3, dz. 1, Triju Zvaigžņu ordeni 5. šķires.

Proponētais darbojas Valsts Prezidents mītnē kā
pulksteņu pārzinis no Latvijas dibināšanas sākuma un
izpilda nepārtraukti šo pienākumu vēl tagad.

Augstcienībā

Rob Waldmans

no Valsts Prezidenta

192 . g. _____ prot. N° _____

Apbalvots ar ordeņa

šķiru.

Darbvedis

o. 2017.

NOSLĒGUMA LAPA LIETAI Nr. 82 apr., 2 f., 1303

Lietā ienumurētas 9 (devīnes) (cipariem un vārdiem)

lapas no Nr. 1 līdz Nr. 9

tai skaitā: galvenās lapas _____

izlaistie numuri _____

iekšējā apraksta lapas _____

vecie lietvedības vāki _____

Lietu fiziskā stāvokļa un formēšanas īpatnības	Lapu Nr. Nr.
autogrāfi	
zīmogi	
drukāti materiāli	
attēlu materiāli	
grafiskie materiāli	
aploksnes ar markām	
aploksnes bez markām	
pasta atklātnes	
ielikumi aploksnēs	
tīrās lapas	
saplēstas lapas (to daļu skaits)	
citas īpatnības <u>viens dok. k. l. p. : 1/5</u>	

5.01.2004
(datums)

(amats)

Jee
(paraksts)

(salasāms paraksts)

